

21994A0316(01)

L 73/2

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

16.3.1994

**Läänemere piirkonna merekeskkonnakaitse
KONVENTSIOON, 1974
(Helsingi konventsioon)**

KÄESOLEVA KONVENTSIOONI OSALISRIIGID,

OLLES TEADLIKUD Läänemere piirkonna merekeskkonna asendamatust majanduslikest, sotsiaalsetest ja kultuurilistest väärtustest ning selle elusvaradest osalisriikide rahvastele;

PIDADES MEELES Läänemere piirkonna erakordset hüdrograafilist ja ökoloogilist iseloomu ning selle elusvarade tundlikkust keskkonnas toimuvate muudatuste suhtes;

TÄHELDADES inimtegevuse kiiret arengut Läänemere piirkonnas, selle püügipiirkonnas elavat märkimisväärselt suurt rahvastiku hulka, osalisriikide kõrget urbaniseeritust ja industrialiseeritust ning nende intensiivset maaviljelust ja metsatööstust;

TÄHELDADES sügava murega Läänemere piirkonna kasvavat reostamist, millel on mitmeid põhjustajaid, nagu heited jõgede, suudmealade, väljavooluavade ja torustike kaudu, heidete kaadamine laevadelt ja laevade tavapärase käitamine ning õhu kaudu levivad saasteained;

OLLES TEADLIKUD osalisriikide vastutusest Läänemere piirkonna merekeskkonna väärtuste kaitsmisel ja tugevdamisel oma rahvaste hüvanguks;

TUNNISTADES, et Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitsmine ja seisundi parandamine on ülesanded, mida ei saa tõhusalt täita ainult riigisiseste jõupingutustega, vaid tiheda piirkondliku koostöö ja muude asjakohaste riikidevaheliste meetmete abil;

TÄHELDADES, et uuemad asjaomased rahvusvahelised konventsioonid ei hõlma isegi pärast jõustumist vastavates osalisriikides kõiki Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitsmiseks ja tõhustamiseks vajalikke erinõudeid;

TÄHELDADES eelkõige osalisriikidevahelise teadusliku ja tehnoloogilase koostöö olulisust Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitsmisel ja tõhustamisel;

SOOVIDES arendada edasist piirkondlikku koostööd Läänemere piirkonnas, mille võimalused ja tingimused kinnitati 1973. aasta Gdanski Läänemere ning Belti vete elusressursside püügi ja kaitse konventsiooni allkirjastamisel;

OLLES TEADLIKUD piirkondliku valitsustevahelise koostöö olulisusest Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitsmisel kui lahutamatu osast kõikide Euroopa riikide vahelisest rahumeelsest koostööst ja vastastikusest mõistmisest,

ON KOKKU LEPPINUD järgmises:

Artikkel 1

Artikkel 2

Konventsiooni kehtivusala

Mõisted

Käesolevas konventsioonis tähendab "Läänemere piirkond" Läänemerd kitsamas mõttes koos Botnia lahe, Soome lahe ja sissepääsuga Läänemerele, mis piirneb Skageni paralleeliga Skagerraki väinas põhjalaiusel 57° 44,8'. See mõiste ei hõlma osalisriikide siseveekogusid.

Käesolevas konventsioonis kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses.

1. *Reostus* – selliste ainete või energia inimesepoolne otsene või kaudne sissejuhtimine merekeskkonda, sealhulgas

jõesuudmetesse, mis võivad olla ohtlikud inimese tervisele, kahjustada elusressursse ja mereelustikku, takistada mere õiguspärast kasutamist, sealhulgas kalapüüki, kahjustada merevee kasutuskõlblikkust ja viia heaolu vähenemisele.

Artikkel 3

Põhimõtted ja kohustused

2. *Maismaalt lähtuv reostus* – mere reostamine maismaal paiknevatest reostusallikatest, sealhulgas torustike väljavooluavadest, kust heitmed merre vee või õhu kaudu või otse rannikult.

1. Konventsiooni osalisriigid võtavad igaüks eraldi või ühiselt tarvitusele kõik kohased õiguslikud, halduslikud või muud reostuse ennetamiseks ja kõrvaldamiseks vajalikud asjakohased meetmed, et kaitsta ja edendada Läänemere piirkonna merekeskkonda.

3. a) *Kaadamine*:

2. Konventsiooni osalisriigid rakendavad kõiki jõupingutusi tagamaks, et käesoleva konventsiooni täitmine ei põhjusta merepiirkondade reostuse kasvu väljaspool Läänemere piirkonda.

i) mis tahes tahklik jäätmete või muude ainete heide merre laevadelt, õhusõidukitelt, platvormidelt või muudelt inimeste valmistatud mererajatistelt;

Artikkel 4

Kohaldamine

ii) mis tahes tahklik laevade, õhusõidukite, platvormide või muude inimeste valmistatud mererajatiste mahajätmine merele.

b) *Kaadamiseks ei loeta*:

1. Käesolevat konventsiooni kohaldatakse eesmärgil kaitsta Läänemere piirkonna merekeskkonda, mis koosneb merest ja merepõhjust koos elusvarade ja mere muude eluvormidega.

i) selliste jäätmete või muude ainete heidet merre, mis kaasnevad laevade, õhusõidukite, platvormide või muude mererajatiste või nende seadmete tavapärase tööga või toimuvad juhuslikult, välja arvatud selliste jäätmete või ainete veol selliseid jäätmeid või aineid merre heitvatel laevadel, õhusõidukitel, platvormidel või muudel mererajatistel või veol nendeni või kui neid saadakse selliste jäätmete või ainete töötlemisel sellistel laevadel, õhusõidukitel, platvormidel või muudel mererajatistel;

2. Ilma et see piiraks nende suveräänsust territoriaalvetes, rakendab iga osalisriik käesoleva konventsiooni sätteid oma territoriaal- ja sisemeres oma riigi ametiasutuste kaudu.

ii) ainete paigutamist merre muul eesmärgil kui tavaline heide, kusjuures nimetatud paigutamine ei tohi olla vastuolus käesoleva konventsiooni eesmärkidega.

3. Kuna käesoleva konventsiooni sätteid ei kohaldata sisevete suhtes, mis kuuluvad iga osalisriigi suveräänsete õiguste alla, kohustuvad osalisriigid, ilma et see piiraks nende suveräänsust, tagama käesoleva konventsiooni eesmärkide saavutamise nendes vetes.

4. *Laevad ja õhusõidukid* – õhus või vees liikuvad igat tüüpi sõidukid. Väljend hõlmab õhkpadjal paate, hõljukeid, sukelduvaid aluseid, nii iseliikuvaid kui ka ise mitteliikuvaid ujuvsõidukeid ja kinnitatud või ujuvplatvorme.

4. Käesolevat konventsiooni ei rakendata sõjalaevade, mereväe abilaevade, sõjalennukite ega ka muude riigile kuuluvate või riigi poolt kasutatavate laevade ja õhusõidukite suhtes, mida kasutatakse ainult riiklikel mittekaubanduslikel eesmärkidel.

5. *Nafta* – nafta mis tahes kujul, sealhulgas toornafta, kütuseõli, nafta destilleerimisjäägid, õlijäätmed ja naftadestilleerimissaadused.

Iga osalisriik tagab asjakohaste meetmetega, mis ei kahjusta temale kuuluvate või tema poolt kasutatavate selliste laevade ja õhusõidukite kasutamist ega käitusomadusi, et kõnealused laevad ja õhusõidukid siiski järgivad mõistlikkuse ja teostatavuse piires käesolevat konventsiooni.

Artikkel 5

Ohtlikud ained

6. *Kahjulik aine* – mis tahes ohtlik, kahjulik või muu aine, mis merre sattununa võib põhjustada reostuse.

7. *Juhtum* – mis tahes juhtum, mis on seotud tegeliku või võimaliku kahjuliku aine või sellist ainet sisaldava heitvee sattumisega merre.

Konventsiooni osalisriigid kohustuvad takistama õhu ja vee kaudu või mingil muul moel levivate ohtlike ainete sattumist Läänemere piirkonda käesoleva konventsiooni I lisas sätestatud korras.

Artikkel 6

Maismaalt lähtuvat reostust puudutavad põhimõtted ja kohustused

1. Konventsiooni osalisriigid võtavad tarvitusele kõik kohased meetmed maismaalt lähtuva reostuse kontrollimiseks ja vähendamiseks Läänemere piirkonna merekeskkonnas.

2. Osalisriigid rakendavad kõiki kohaseid meetmeid eelkõige mürgistest ainetest ja materjalidest tuleneva reostuse kontrollimiseks ja rangeks piiramiseks vastavalt käesoleva konventsiooni II lisale. Sel eesmärgil teevad nad muu hulgas koostööd selliste eriprogrammide, suuniste, standardite ja eeskirjade väljatöötamiseks ja rakendamiseks, mis puudutavad heiteid, keskkonnaseisundit ning selliseid kahjulikke aineid ja materjale sisaldavaid tooteid ning nende kasutamist.

3. Käesoleva konventsiooni II lisas loetletud aineid ja materjale ei tohi juhtida Läänemere piirkonna merekeskkonda olulistes kogustes ilma eelneva eriloata, mida asjaomased riiklikud ametiasutused võivad korrapäraselt üle vaadata.

4. Asjaomane riiklik ametiasutus teavitab käesoleva konventsiooni artiklis 12 osutatud komisjoni heite kogusest, omadustest ja allikatest, kui heites sisaldub oluline kogus käesoleva konventsiooni II lissasse kantud aineid ja materjale.

5. Osalisriigid püüavad luua ja kohaldada heitelubade väljastamiseks ühiseid kriteeriume.

6. Ohtlike ainete poolt tekitatava reostuse kontrollimiseks ja vähendamiseks Läänemere piirkonnas püüdleval osalisriigid lisaks käesoleva konventsiooni artiklis 5 toodud sätetele selle konventsiooni III lisas loetletud eesmärkide saavutamise ja kriteeriumide kohaldamise poole.

7. Juhul kui Läänemere piirkonna merekeskkonna reostuse põhjuseks olev heide tuleneb veevoolust, mis läbib kahe või enama osalisriigi territooriume või moodustab nende vahel piiri, siis võtavad asjaomased osalisriigid ühiselt tarvitusele vajalikud meetmed taolise reostuse tõkestamiseks ja vähendamiseks.

8. Konventsiooni osalisriigid püüavad kasutada kõiki võimalusi, et vähendada Läänemere piirkonnas õhu kaudu levivat mürgiste ainete tekitatud reostust.

Artikkel 7

Laevade põhjustatud reostuse vältimine

1. Kaitsmaks Läänemere piirkonda laevadelt pärineva reostuse eest, mille põhjustab sihilik, hooletu või juhuslik nafta või teiste kahjulike ainete väljalase ning laevadelt heidetud reovesi ja

jäätmед, rakendavad konventsiooni osalisriigid käesoleva konventsiooni IV lisas sätestatud meetmeid.

2. Konventsiooni osalisriigid töötavad välja ja kohaldavad naftajäätmete ja muude kahjulike ainete, sealhulgas reovee ja jäätmete, vastuvõtmiseks mõeldud rajatiste mahutavuse ja asukoha suhtes ühtsed nõuded, võttes muu hulgas arvesse reisilaevade ja kombinereitud praamerite erivajadusi.

Artikkel 8

Lõbusõidulaevad

Konventsiooni osalisriigid rakendavad lisaks neile käesoleva konventsiooni sätetele, mida saab otseselt rakendada lõbusõidulaevadele, erimeetmeid, et vähendada lõbusõidulaevade tegevusest tulenevat kahjulikku mõju Läänemere piirkonna merekeskkonnale. Need meetmed puudutavad muu hulgas lõbusõidulaevade jäätmete vastuvõtuks vajalikke rajatisi.

Artikkel 9

Kaadamise vältimine

1. Konventsiooni osalisriigid keelustavad kaadamise Läänemere piirkonnas vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2 ja 4.

2. Süvendusjäätmete kaadamiseks on vaja eelnevat eriluba, mille väljastab vastav riigiasutus kooskõlas käesoleva konventsiooni V lisa sätetega.

3. Konventsiooni iga osalisriik kohustub tagama käesoleva artikli sätete järgimise laevadel ja õhusõidukitel:

- a) mis on registreeritud tema territooriumil või sõidavad tema lipu all;
- b) mis lossivad tema territooriumil või territoriaalmerel kaadamiseks määratud aineid või
- c) mis usutavasti tegelevad kaadamisega tema territoriaalmerel.

4. Käesoleva artikli sätteid ei rakendata laeva või õhusõiduki täieliku hävimise tõttu inimesele või laevale või õhusõidukile tekkinud ohu korral või mis tahes juhtumite puhul, mis seavad ohtu inimesele ja mil kaadamine on ainus viis ohu ärahoidmiseks ning sellise kaadamise poolt põhjustatav kahju on tõenäoliselt väiksem kui vastasel korral aset leidev. Sellist kaadamist teostatakse, et vähendada võimalikku ohtu inimesele või mereelustikule.

5. Käesoleva artikli lõike 4 sätete järgi teostatud kaadamisest teatatakse ja seda käsitletakse vastavalt käesoleva konventsiooni VI lisale ning käesoleva konventsiooni V lisa reeglis 4 toodud sätete kohaselt teatatakse sellest viivitamata käesoleva konventsiooni artiklis 12 osutatud komisjonile.

6. Kui tekib kahtlus, et kaadamine on vastuolus käesoleva artikli sätetega, teevad konventsiooni osalisriigid koostööd juhtumi uurimiseks vastavalt käesoleva konventsiooni IV lisa reeglile 2.

Artikkel 10

Merepõhja ja selle aluspinnase uurimine ja kasutamine

Konventsiooni iga osalisriik rakendab kõiki asjassepuutuvaid meetmeid, et vältida temale kuuluva merepõhja ja selle aluspinnase uurimisest, kasutamisest või sellega seotud tegevusest tulenevat Läänemere piirkonna merekeskkonna reostamist. Samas tagab ta ka piisava varustuse olemasolu kohese reostuse likvideerimise alustamiseks selles piirkonnas.

Artikkel 11

Koostöö merereostuse vastu võitlemisel

Osalisriigid rakendavad meetmeid ja teevad koostööd, nagu on sätestatud käesoleva konventsiooni VI lisas, et kõrvaldada või vähendada nafta või teiste kahjulike ainete poolt põhjustatud reostust Läänemere piirkonnas.

Artikkel 12

Institutsiooniline ja organisatsiooniline raamistik

1. Läänemere Merekeskkonna Kaitse Komisjon, edaspidi "komisjon", on moodustatud käesoleva konventsiooni eesmärkide saavutamiseks.

2. Komisjoni esimehe koht antakse igale konventsiooni osalisriigile järgemööda nende ingliskeelsete riiginimede tähestikulises järjekorras.

Esimees on ametis kaks aastat ja ei või esimeheks olemise ajal esindada oma maad.

Kui esimehe ametikoht jääb vabaks, nimetab komisjoni esimehe kohta hoidev konventsiooni osalisriik talle ametijärglase, kes jääb esimehe kohale kuni nimetatud osalisriigi eesistumise tähtaja lõppemiseni.

3. Komisjoni istungid toimuvad esimehe kokkukutsumisel vähemalt üks kord aastas. Mõne osalisriigi taotluse põhjal, kui seda toetab teine osalisriik, kutsub esimees niipea kui võimalik kokku

erakorralise istungi tema poolt määratud ajal ja kohas, siiski mitte hiljem kui 90 päeva pärast taotluse esitamist.

4. Komisjoni esimese istungi kutsub kokku depositaarvalitsus ning see toimub 90 päeva jooksul alates käesoleva konventsiooni jõustumisest.

5. Igal osalisriigil on komisjonis üks hääl. Kui käesolev konventsioon ei sätesta teisiti, võtab komisjon oma otsused vastu ühehäälselt.

Artikkel 13

Komisjoni kohustused

Komisjoni kohustused on:

- a) jälgida pidevalt käesoleva konventsiooni täitmist;
- b) soovitada vajalikke abinõusid käesoleva konventsiooni eesmärkide saavutamiseks;
- c) jälgida käesoleva konventsiooni sätteid, sealhulgas selle lisasid, ja soovitada konventsiooni osalisriikidele käesolevale konventsioonile ja selle lisadele vajalikke parandusettepanekuid, sealhulgas muudatusi ainete ja materjalide nimekirjades ning uute lisade vastuvõtmist;
- d) määratleda eelkõige vastavalt käesoleva konventsiooni III lisale reostuskontrolli kriteeriumid, reostuse vähendamise eesmärgid ja rakendatavad abinõude eesmärgid;
- e) edendada tihedas koostöös asjaomaste riigiasutustega täiendavate meetmete rakendamist, võttes arvesse käesoleva artikli punkti f, et kaitsta Läänemere piirkonna merekeskkonda, ja selleks:
 - i) võtta vastu, töödelda, üldistada ja levitada asjakohast teadaolevatest allikatest pärinevat teaduslikku, tehnoloogilist ja statistilist teavet; ja
 - ii) edendada teaduslikku ja tehnoloogialast uurimistööd;
- f) vajadusel taotleda pädevate piirkondlike ja muude rahvusvaheliste organisatsioonide abi ühiseks teaduslik-tehniliseks uurimistööks, samuti muuks käesoleva konventsiooni eesmärkidele vastavateks tegevusteks;
- g) võtta enda peale teisi käesoleva konventsiooni tingimustega sobivaid ülesandeid.

Artikkel 14

Komisjoni tööd regulaarivad haldussätted

1. Komisjoni töökeel on inglise keel.

2. Komisjon kehtestab oma töökorra.
3. Komisjoni ametiruumid, edaspidi "sekretariaat", asuvad Helsingis.
4. Komisjon nimetab täitevsekretäri ja sätestab teiste vajalike töötajate ametissenimetamise ning määrab kindlaks täitevsekretäri kohustused ja teenistustingimused.
5. Täitevsekretär on komisjoni kõrgeim ametiisik, kes täidab funktsioone, mis on vajalikud käesoleva konventsiooni elluviimiseks ja komisjoni tööks, samuti teisi komisjoni poolt ja selle töökorraga temale usaldatud ülesandeid.

Artikkel 15

Komisjoni tööd reguleerivad finantssätted

1. Komisjon kehtestab oma finantskorra.
 2. Komisjon võtab vastu ühe või kahe aasta kavandatavate kulude eelarve ja sellele järgneva rahandusperioodi eelarvekava.
 3. Eelarve kogusumma, sealhulgas iga komisjoni poolt vastu võetud lisaelarve, moodustub konventsiooni osalisriikide võrdsetest osamaksetest, kui komisjon ei otsusta ühehäälselt teisiti.
- Lisaks liikmesriikide osamaksetele on Euroopa Majandusühenduse osamaks peaaegu 2,5 % eelarve halduskuludest.
4. Iga osalisriik kannab oma esindajate, ekspertide ja nõunike komisjoni töös osalemisega seotud kulud.

Artikkel 16

Teaduslik ja tehnoloogialane koostöö

1. Konventsiooni osalisriigid kohustuvad otseselt või vajadusel pädevate piirkondlike või muude rahvusvaheliste organisatsioonide kaudu tegema koostööd teaduse, tehnoloogia ja muu uurimistöö vallas ning vahetama andmeid ja muud teaduslikku teavet käesoleva konventsiooni eesmärkide saavutamiseks.
2. Minemata vastuollu käesoleva konventsiooni artikli 4 lõigete 1, 2 ja 3, kohustuvad konventsiooni osalisriigid otseselt või vajadusel pädevate piirkondlike või muude rahvusvaheliste organisatsioonide kaudu edendama uuringuid, ette võtma, toetama niisuguseid programme või neile kaasa aitama, mille eesmärgiks on arendada võimalusi ja vahendeid looduse seisundi ja reostuse ulatuse, levikuteede, avaldusvormide, riskide ja vastuabinõude hindamiseks Läänemere piirkonnas ja eriti kohustuvad nad arendama Läänemere piirkonna merekeskkonda tõenäolist reostust

põhjustavate ainete ja materjalide käitluse, ladustamise ja kõrvaldamisega seotud alternatiivseid meetodeid.

3. Konventsiooni osalisriigid kohustuvad otseselt või vajadusel pädevate piirkondlike või muude rahvusvaheliste organisatsioonide kaudu ja toetudes käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaselt saadud andmetele ja teabele, tegema koostööd, et arendada omaval võimalikeid vaatlusmeetodeid, teostada alusuuringuid ja koostada üksteist täiendavaid või ühiseid seireprogramme.

4. Eelnevates lõigetes viidatud ülesannete rakendamise korralduse ja töö ulatuvuse kavandab eelkõige komisjon.

Artikkel 17

Kahju eest vastutamine

Konventsiooni osalisriigid kohustuvad niipea kui võimalik ühiselt välja töötama ja vastu võtma käesoleva konventsiooniga vastuolus olevast tegevusest või tegevusetusest tuleneva kahju eest vastutamise reeglid, sealhulgas vastutuse piirid, kohustuste kindlaksmääramise kriteeriumid ja menetlused ning võimalikud kahju heastamise meetmed.

Artikkel 18

Vaidluste lahendamine

1. Konventsiooni osalisriikide vahel tekkinud vaidlused käesoleva konventsiooni tõlgendamise või kohaldamise osas lahendatakse läbirääkimiste teel. Kui asjaomased riigid ei jõua kokkuleppele, pöörduvad nad vaidluse lahendamiseks kolmanda osalisriigi, pädeva rahvusvahelise organisatsiooni või pädeva isiku poole või paluvad seda ühiselt vahendajaks.

2. Kui asjaomased pooled ei suuda lahendada vaidlusi läbirääkimiste teel või ei suuda kokku leppida eespool kirjeldatud meetmete suhtes, esitatakse sellised vaidlused ühisel kokkuleppel lahendamiseks erakorralisele või korralisele vahekohtule või Rahvusvahelisele Kohtule.

Artikkel 19

Teatud vabaduste kaitse

Käesoleva konventsiooni sätteid ei saa tõlgendada kui piiranguid meresõidu- ja kalastamisvabadusele, mere teaduslikule uurimisele või muule avamere seadusliku kasutamise vabadusele ega ka õigusele rahumeelseks läbisõiduks territoriaalmerest.

*Artikkel 20***Lisade staatus**

Käesoleva konventsiooni lisad on konventsiooni lahutamatuks osaks.

*Artikkel 21***Suhted muude konventsioonidega**

Käesoleva konventsiooni sätted ei kahjusta konventsiooni osalisriikide õigusi ega kohustusi muude olemasolevate ja tulevaste lepete osas, mis edendavad ja arendavad käesoleva konventsiooni aluseks oleva mereõiguse põhimõtteid ja eriti merekeskkonna reostuse vältimisega seotud sätteid.

*Artikkel 22***Konventsiooni läbivaatamine**

Käesoleva konventsiooni üldiseks läbivaatamiseks võib konventsiooni osalisriikide nõusolekul või komisjoni palvel kokku kutsuda nõupidamise.

*Artikkel 23***Konventsiooni artiklite muudatused**

1. Konventsiooni iga osalisriik võib teha ettepanekuid käesoleva konventsiooni artiklite muutmiseks. Kõik sellised muudatusettepanekud esitatakse depositaarvalitsusele, kes edastab need kõiki-dele osalisriikidele, kes pärast teate saamist teavitavad depositaar-valitsust võimalikult kiiresti muudatuse omapoolsest heakskiitmisest või tagasilükkamisest.

Muudatus jõustub 90 päeva pärast seda, kui depositaarvalitsus on kõigilt osalisriikidelt saanud teate antud muudatuse heakskiitmise kohta.

2. Käesoleva konventsiooni muutmise eesmärgil võib osalisriikide nõusolekul või komisjoni palvel kokku kutsuda nõupidamist.

*Artikkel 24***Lisade muudatused ja lisade vastuvõtmine**

1. Igast konventsiooni osalisriikide poolt esitatud lisade muudatusettepanekust teatab depositaarvalitsus teistele osalisriikidele ja seda arutatakse komisjonis. Komisjonis vastuvõtmise korral edastatakse muudatus konventsiooni osalisriikidele soovitusena see vastu võtta.

2. Selline muudatus otsustatakse komisjoni poolt määratud tähtsaja möödumisel vastu võtta, kui selle aja jooksul ei ole ükski osalisriik muudatust tagasi lükanud. Vastuvõetud muudatus jõustub komisjoni poolt määratud kuupäeval.

Komisjoni määratud tähtaega pikendatakse kuue kuu võrra ja muudatuse jõustumise kuupäeva lükatakse vastavalt edasi, kui erandjuhtudel mõni konventsiooni osalisriik teavitab depositaarvalitsust enne komisjoni määratud tähtaja möödumist asjaolust, et kuigi ta kavatseb muudatuse vastu võtta, ei ole põhiseadusest tulenevad nõuded tema riigi muudatuse vastuvõtmiseks veel täidetud.

3. Käesoleva konventsiooni lisa võib vastu võtta vastavalt käesoleva artikli sätetele.

4. Depositaarvalitsus teavitab kõiki osalisriike igast muudatusest või uue lisa vastuvõtmisest, mis jõustuvad käesoleva artikli alusel, samuti kuupäevast, mil taoline muudatus või uus lisa jõustub.

5. Käesolevast artiklist tulenevad vastuväited tuleb esitada kirjalikult depositaarvalitsusele, kes teavitab kõiki osalisriike ja täitevsekretäri igast taolisest teavitusest ja selle kättesaamise kuupäevast.

*Artikkel 25***Reservatsioonid**

1. Käesoleva konventsiooni sätete osas ei saa olla reservatsioone.

2. Käesoleva artikli lõike 1 säte ei takista konventsiooni osalisriigil ajavahemiku jooksul, mis ei ületa ühte aastat, keelduda antud konventsiooni lisa või selle osa või sellesse tehtud muudatuse kohaldamisest, kui kõnealune lisa või sellesse tehtud muudatus on jõustunud.

3. Kui pärast käesoleva konventsiooni jõustumist järgib konventsiooni osalisriik käesoleva artikli lõike 2 sätetega kehtestatud õigusi, teavitab ta lisa muudatuse või uue lisa komisjoni poolt vastuvõtmise ajal muid konventsiooni osalisriike nendest sätetest, mille täitmisest ta kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 loobub.

*Artikkel 26***Allakirjutamine, ratifitseerimine, kinnitamine ja ühinemine**

1. Käesolev konventsioon on avatud allakirjutamiseks Helsingis 22. märtsil 1974 Läänemere riikidele, kes osalevad 18.–22. märtsini 1974. aastal Helsingis toimival Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse diplomaatilisel konverentsil. Käesolev konventsioon on avatud vastuvõtmiseks igale sellisele riigile, kes on huvitatud antud konventsiooni sihtide ja eesmärkide täitmisest, eeldusel, et selle riigi ühinemise poolt on kõik konventsiooni osalisriigid.

Käesolev konventsioon on avatud ühinemiseks Euroopa Majandusühendusele. Euroopa Majandusühendusel on tema pädevusse kuuluvatel aladel nii palju hääli, kui palju tema liikmesriike on käesoleva konventsiooni osalisriigid. Euroopa Majandusühendus ei kasuta oma hääleõigust juhtudel, kui hääletavad tema liikmed, ja vastupidi.

2. Käesolev konventsioon kuulub allakirjutanud riikide poolt ratifitseerimisele või heakskiitmisele.

3. Ratifitseerimis-, kinnitamis- või ühinemiskirjad antakse hoiule Soome valitsusele, kes täidab depositaarvalitsuse ülesandeid.

konventsioonist välja astuda, teatades sellest depositaarvalitsusele kirjalikult ette. Konventsiooni osalisriigi väljaastumine jõustub depositaarvalitsusele väljaastumisest teatamise aastale järgneva aasta 31. detsembrikuu päeval.

Artikkel 27

Jõustumine

Käesolev konventsioon jõustub kaks kuud pärast seitsmenda ratifitseerimis- või kinnitamiskirja hoiuleandmist.

Euroopa Majandusühenduse jaoks jõustub konventsiooniga ühinemine kahe kuu möödumisel pärast ühinemiskirja hoiuleandmist vastavalt käesoleva konventsiooni artiklile 26.

2. Saanud teate osalisriigi väljaastumisest, kutsub depositaarvalitsus kokku konventsiooni osalisriikide nõupidamise, et arutada väljaastumise tagajärgi.

Artikkel 29

Keel

Artikkel 28

Taganemine

1. Igal osalisriigil on õigus mis tahes ajal pärast viie aasta möödumist käesoleva konventsiooni jõustumise kuupäevast, sellest

Käesolev konventsioon on koostatud ühes ingliskeelses eksemplaris. Ametlikud tõlked poola, rootsi, saksa, soome, taani ja vene keelde valmistatakse ette ja hoiustatakse koos originaaliga.

Ülaltoodu kinnituseks on selleks volitatud allakirjutanud täievolilised saadikud käesolevale konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud Helsingis kahekümne teisel märtsil tuhande üheksasaja seitsmekümne neljandal aastal.

Taani imel:

Holger HANSEN

Soome nimel:

Jermu LAINE

Saksamaa Demokraatliku Vabariigi nimel:

Hans REICHEL

Saksamaa Liitvabariigi nimel:

Hans-Georg SACHS

Poola Rahvavabariigi nimel:

Jerzy KUSIAK

Rootsi nimel:

Svante LUNDKVIST

Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu nimel:

E. E. ALEXEEVSKY

*I LISA***OHTLIKUD AINED**

Läänemere piirkonna kaitsmine allpool loetletud ainete poolt põhjustatud reostuse eest võib hõlmata asjakohaste tehniliste vahendite, keeldude ja määruste kasutamist transpordi, kaubanduse, kasutamise, käsitsemise ja taolisi aineid sisaldavate toodete lõpliku hoiustamise suhtes.

1. DDT (1,1,1-trikloro-2,2-bis-(klorofenüül)-etaan) ja selle derivaadid DDE ja DDD.
 2. PCB-d (polüklooritud bifenüülid).
 3. PCT-d (polüklooritud terfenüülid).
-

II LISA

MÜRGISED AINED JA MATERJALID

Käesoleva konventsiooni artikli 6 eesmärkide saavutamiseks on nimekirja kantud järgnevad ained ja materjalid.

Nimekirjas sisalduvad ained ja materjalid levivad merekeskkonda vee kaudu. Konventsiooni osalisriigid püüavad kasutada kõiki võimalusi, et takistada kahjulike ainete ja materjalide levimist Läänemere piirkonda õhu kaudu.

A. Viivitamatuteks kaalutlusteks:

1. elavhõbe, kaadmium ja nende ühendid.

B.

2. Antimon, arseen, berüllium, kroonium, vask, plii, molübdeen, nikkel, seleen, tina, vanaadium, tsink ja nende ühendid ning ka puhtas olekus fosfor.
3. Fenoolid ja nende derivaadid.
4. Ftaalhape ja tema derivaadid.
5. Tsüaniidid.
6. Püsivad halogeensed süsivesinikud.
7. Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud ja nende derivaadid.
8. Püsivad toksilised silitsiidorgaanilised ühendid.
9. Püsivad pestitsiidid, sealhulgas fosfororgaanilised ja tinaorgaanilised pestitsiidid, herbitsiidid, limatõrjevahendid ja kemikaalid, mida kasutatakse metsamaterjali, puidu, puidumassi, tselluloosi, paberi, naha ja tekstiili säilitamiseks, ja mida ei ole käsitletud käesoleva konventsiooni I lisa sätetes.
10. Radioaktiivsed materjalid.
11. Kõrgetes kontsentratsioonides või suurtes kogustes happed, leelised ja pindaktiivsed ained.
12. Nafta ja naftakeemia jäätmed ning teised lipiidides lahustuvaid aineid sisaldavad tööstuslikud tooted.
13. Ained, mis avaldavad ebasoodsat mõju merest pärinevate inimtarbimiseks mõeldud toodete maitsele ja/või lõhnale või mis avaldavad mõju vee maitsele, lõhnale, värvusele, läbipaistvusele või muudele omadustele, alandades märkimisväärselt tema hüvelisi väärtusi.
14. Materjalid ja ained, mis võivad ujuda veepinnal, jääda heljumisse või settida ning märkimisväärselt häirida igasugust vee seaduslikku kasutamist.
15. Ligniini sisaldavad ained, mida leidub tööstuslikes heitvetes.
16. EDTA kelaatorid (etüleendinitrilo-tetraädikhape või etüleendiamiin-tetraädikhape) ja DTPA (dietüleentriamiin-pentaädikhape).

III LISA

MAISMAALT LÄHTUVA REOSTUSE VÄLTIMISE EESMÄRGID, KRITEERIUMID JA MEETMED

Kooskõlas käesoleva konventsiooni artiklis 6 toodud sätetega püüavad osalisriigid saavutada selles lisas toodud eesmärgid ja rakendada selles lisas loetletud kriteeriume ja meetmeid eesmärgiga kontrollida ja vähendada maismaalt lähtuvat reostust Läänemere piirkonna merekeskkonnas.

1. Asulareovett tuleb käidelda sobival viisil nii, et eralduva orgaanilise aine kogus ei põhjustaks ohtlikke muudatusi hapnikusisalduses ja et toitainete kogus ei põhjustaks kahjulikke eutrofikatsioone Läänemere piirkonnas.
2. Ühtlasi tuleb asulareovett käidelda viisil, mis kindlustab vastuvõtva merepiirkonna hügieenilise kvaliteedi, eriti epidemioloogilise ja toksikoloogilise ohutuse hoidmine tasemel, mis ei põhjustaks kahju inimeste tervisele ja viisil, mil reovee antud koostises ei moodustuks olulist kogust käesoleva konventsiooni I ja II lisa nimekirjades loetletud kahjulikest ainetest.
3. Tööstusjääkide reostuse kogust tuleb vähendada ettenähtud viisil, et alandada kahjulike ja orgaaniliste ainete ning toitainete kogust.
4. Käesoleva lisa lõigus 3 osutatud abinõud peavad eelkõige hõlmama töötlemisprotsessiga kaasnevate jäätmete tootmise vähendamist, töötlemiseks kasutatava vee korduvat ringlemist ja taaskasutamist, veemajanduse arendamist ja vee käitlemisega seotud reservatsioonide edendamist. Jäätmevee käitlemisel rakendatakse mehaanilisi, keemilisi, bioloogilisi ja teisi meetmeid vastavalt jäätmevee kvaliteedile ja nõuetekohaselt ka saastatava vee kvaliteedi parandamisele.
5. Tuumaelektrijaamadest või teistest suuri veekoguseid kasutatavatest tööstustest pärinevaid jahutusvee heiteid töödeldakse viisil, mis vähendab Läänemere piirkonna merekeskkonna reostust.
6. Komisjon määratleb reostuse kontrollimise kriteeriumid, reostuse vähendamise ning asjakohaste meetmete eesmärgid, kaasa arvatud Läänemere piirkonna reostuse alandamiseks vajalikud töötlemisprotsessid ja jääkide käitlemise.

IV LISA

LAEVADE PÕHJUSTATUD MEREREOSTUSE VÄLTIMINE

REEGEL 1

Konventsiooni osalisriigid teevad koostööd küsimustes, mis puudutavad Läänemere piirkonna kaitset laevade põhjustatud merereostuse eest

- a) Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis, eriti rahvusvaheliste eeskirjade väljatöötamise edendamisel;
- b) Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni poolt vastu võetud eeskirjade tõhusal ja ühtlustatud rakendamisel.

REEGEL 2

Minemata vastuollu käesoleva konventsiooni artikli 4 lõikega 4, abistavad konventsiooni osalisriigid üksteist vastavalt vajadusele olemasolevate reostusevastaseid meetmeid sätestavate õigusaktide rikkumiste uurimisel, mis on või võivad eeldatavalt olla Läänemere piirkonnas toimunud. See abi võib hõlmata pädevate asutuste poolt teostatavat õliregistrite, lastiregistrite, logiraamatute ja mootori logiraamatute kontrolli ning õliproovide võtmist analüütilise tuvastamise eesmärgil, kuid ei piirne sellega.

REEGEL 3

Mõisted

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid.

1. *Laev* – igasugust tüüpi alus, mis tegutseb merekeskkonnas, sealhulgas õhkpadjal paadid, hõljukid, sukelduvad alused, ujusõidukid ja kinnitatud või ujuvplatvormid.
2. *Administratsioon* – selle riigi valitsus, kelle haldusalas laev tegutseb. Sellise laeva puhul, millel on õigus sõita mis tahes riigi lipu all, on administratsiooniks kõnealuse riigi valitsus. Paiksete või ujuvate platvormide puhul, mida kasutatakse merepõhja ja selle aluspinnase uurimiseks ja kasutamiseks ranniku läheduses ja mille suhtes teostab rannikuäärne riik oma suveräänseid õigusi loodusvarade uurimise ja kasutamise eesmärgil, on administratsiooniks asjaomase rannikuäärse riigi valitsus.
3. a) *Heide* – seoses kahjulike ainete või taolisi aineid sisaldava heitveega tähistab see laevadelt pärinevat mis tahes heidet, kaasa arvatud mis tahes avariilaset, reostamist, pihkumist, leket, pumpamist, väljalaset või tühjendamist;
b) termin "heide" ei tähenda:
 - i) kaadamist Londonis 29. detsembril 1972 vastu võetud jätmete ja muude ainete kaadamisega põhjustatava merereostuse vältimise konventsioonis määratletud tähenduses; või
 - ii) kahjulike ainete heidet, mis tekib vahetult merepõhja anorgaaniliste varade uurimise, kasutamise ja sellega kaasneva merel teostatava töötlemise tagajärjel; või
 - iii) ohtlike ainete heidet reostuse vähendamise või kontrolli alase seadusliku teadusuuringu eesmärgil.
4. *Lähim maa* – tuleneb terminist "lähimast maast" ehk alates lähtejoonest, millest arvestatakse kõnealuse territooriumi territoriaalmerd rahvusvahelisele õiguse alusel.
5. *Haldusala* – tõlgendatakse käesoleva lisa kohaldamise või tõlgendamise ajal kehtiva rahvusvahelise õiguse alusel.
6. *Marpol 73/78* – 1973. aasta rahvusvaheline konventsioon laevade põhjustatud merereostuse vältimise kohta koos selle muudatusega 1978. aasta protokollis.

REEGEL 4

Nafta

Osalisriigid, kes on ühtlasi Marpol 73/78 osalisriigid, rakendavad naftareostuse vältimiseks Marpol 73/78 I lisa sätteid kooskõlas käesoleva kokkuleppega.

REEGEL 5

Mürgised vedelad ained

Osalisriigid, kes on ühtlasi Marpol 73/78 osalisriigid, rakendavad lahtiselt kantavate mürgiste vedelate ainete tekitatava reostuse vältimiseks Marpol 73/78 II lisa sätteid kooskõlas käesoleva kokkuleppega.

REEGEL 6

Pakendatud kahjulikud ained

- A. Osalisriigid rakendavad niipea kui võimalik kõiki sobivaid ühiseid reegleid ohtlike ainete pakendatud kujul või veokonteinerites, teisaldatavates paakides või maanteedel ja raudteel liikuvates vagunites vedamiseks.
- B. Teatud ohtlike ainete suhtes ja vastavalt võimalikele komisjoni ettekirjutistele, teatab laevakapten või -omanik või tema esindaja vastavatele sadamavõimudele kavatsusest laadida või lossida taolisi aineid vähemalt 24 tundi enne seda tegevust.
- C. Kahjulike ainetega seotud juhtumi kohta koostatakse aruanne vastavalt käesoleva konventsiooni VI lisa sätetele.

REEGEL 7

Laevareovesi

Läänemere piirkonnas tegutsevate laevade reovee heidete suhtes rakendavad konventsiooni osalisriigid käesoleva reegli punktide A kuni D ja F ning G sätteid.

A. Mõisted

Käesolevas reeglis kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses.

1. Laevareovesi –

- a) äravool ja muud jäätmed mis tahes tüüpi tualettidest, pissuaaridest ja WC-de põrandatrappidest;
- b) äravool meditsiiniiniruumidest (ravimilaost, arstikabinetist jt) nendes asuvate valamute, vannide ja põrandatrappide kaudu;
- c) äravool ruumidest, kus hoitakse elusloomi; või
- d) muu reovesi, kui see on segunenud ülal määratletud ärajuhitavate vedelikega.

2. Kogumispaak – paak, mida kasutatakse reovee kogumiseks ja hoidmiseks.**B. Kohaldamine**

Käesoleva reegli sätteid kohaldatakse:

- a) laevade suhtes, mille kogumahuutus on vähemalt 200 tonni;
- b) laevade suhtes, mille kogumahuutus on alla 200 tonni ja mis on ette nähtud üle 10 inimese veoks;
- c) laevade suhtes, mille kogumahuutus ei ole määratud ja mis on ette nähtud üle 10 inimese veoks.

C. Reoveeheid**1. Vastavalt käesoleva reegli lõike D sätetele on reoveeheid merre keelatud, välja arvatud järgmistel juhtudel:**

- a) laev heidab pihustatud ja desinfitseeritud reovett, kasutades administratsiooni poolt heaks kiidetud süsteemi kaugemal kui neli meremiili lähimast maast, või pihustamata või desinfitseerimata reovett kaugemal kui 12 meremiili lähimast maast, eeldusel, et kogumispaakides hoitud reovett ei heideta mingil juhul korraga, vaid mõõdukalt määral ajal, mil laev liigub kiirusega vähemalt neli sõlme; või
- b) laeval töötab administratsiooni poolt heaks kiidetud reoveepuhasti, ja
- i) puhasti testimistulemused on kantud laeval hoitavasse dokumenti;
- ii) lisaks sellele ei tekita heitvesi nähtavaid ujuvaid tahkeid aineid ega põhjusta ümbritseva vee värvuse muutumist; või
- c) laev asub mingi riigi alluvuses olevates vetes ja heidab reovett merre vastavalt taolise riigi kehtestatud vähem rangete nõuetele.

2. Reovee segunemisel jäätmete või heitveega, mille suhtes kehtivad teistsugused heitenõuded, rakendatakse rangemaid nõudeid.

D. Erandid

Käesoleva reegli punkt C ei kehti alljärgnevatel juhtudel:

- a) laeva reoveeheidet on vajalik laeva ja pardal olijate ohutuse tagamiseks või elu päästmiseks merel; või
- b) reoveeheidet põhjuseks on laeva või selle seadmete kahjustus, kui enne ja pärast kahjustuse teket on heite vältimiseks või vähendamiseks tarvitusele võetud kõik õigustatud ettevaatusabinõud.

E. Vastuvõtuseadmed

1. Konventsiooni iga osalisriik kohustub tagama oma Läänemere piirkonnas asuvates sadamates ja terminalides selliste reovee vastuvõtmiseks ettenähtud seadmete olemasolu, mis suudavad rahuldada neid kasutavate laevade vajadusi, põhjustamata laevadele põhjendamatu seisuaega.
2. Et võimaldada vastuvõtuseadmete torude ühendamist laeva väljalasketoruga, tuleb mõlemad torud varustada standardse väljalaskeühendusega järgmise tabeli alusel:

Väljalaskeühenduste äärikute standardmõõtmised

Nimetus	Mõõde
Välisläbimõõt	210 mm
Siseläbimõõt	Vastavalt toru välisläbimõõdule
Poldiringjoone läbimõõt	170 mm
Ääriku poldiavad	Neli 18 mm läbimõõduga ava üksteisest võrdsel kaugusel ülalmainitud läbimõõduga poldiringjoonel, ulatudes ääriku välisservani. Ava laius on 18 mm.
Ääriku paksus	16 mm
Polidid ja mutrid: arv ja läbimõõt	Neli, igaüks läbimõõduga 16 mm ja sobiva pikkusega

Äärik võimaldab kinnitada torusid, mille suurim siseläbimõõt on kuni 100 mm ning mille materjal on teras või muu samaväärne materjal ja millel on lame otspind. Vastav äärik koos sobiva tihendiga on ette nähtud kasutamiseks töörihul 6 kg/cm².

Laevadel, mille teoreetiline pardakõrgus on kuni viis meetrit, võib väljalaskeühenduse siseläbimõõt olla 38 millimeetrit.

F. Ülevaatused

1. Laevadel, mida kasutatakse rahvusvahelistel reisidel Läänemere piirkonnas, tuleb läbi viia alljärgnevalt kirjeldatud ülevaatused:
 - a) algülevaatus enne laeva kasutuselevõttu või enne käesoleva reegli lõigu G alusel nõutava tunnistuse esmakordset väljastamist, sealhulgas laeva ülevaatus, mis peab tagama järgmist:
 - i) kui laeval on reoveepuhasti, peab puhasti vastama komisjoni poolt sätestatud standarditel ja katsemeetoditel põhinevatele tööõuetele ⁽¹⁾ ja olema administratsiooni poolt heaks kiidetud;
 - ii) kui laeval on süsteem reovee pihustamiseks ja desinfitseerimiseks, peab nimetatud süsteem vastama komisjoni poolt sätestatud standarditel ja katsemeetoditel põhinevatele tööõuetele ⁽¹⁾ ja olema administratsiooni poolt heaks kiidetud;

⁽¹⁾ Osutus viitab Helcomi soovitusetele 1/5.

iii) kui laeval on kogumispaak, peab selle paagi maht rahuldama administratsiooni nõudeid kogu reovee mahutamise osas, võttes arvesse laeva töö iseloomu, pardal viibijate arvu ja muid asjakohaseid tegureid. Kogumispaak peab vastama komisjoni poolt sätestatud standarditele ja katsemeetoditel põhinevatele töö nõuetele ⁽¹⁾ ja olema administratsiooni poolt heaks kiidetud; ja

iv) laeval on toru reovee väljalaskeks vastuvõtuseadmesse. Torul peab olema standardne kaldaühendus vastavalt lõigule E ning sihtotstarbelistel laevadel võib kasutada ka muid standardeid, mida administratsioon võib heaks kiita, nagu näiteks kiirliitmikke.

See ülevaatus peab tagama seadmete, paigaldiste, süsteemide ja materjalide täieliku vastavuse käesoleva reegli rakendatavatele nõuetele.

Administratsioon tunnustab reoveepuhastite tüübikatsutuse tunnistust, mille on väljastanud konventsiooni muude osalisriikide ametivõimud.

b) korralised ülevaatused administratsiooni poolt määratud ajavahemike järel, ent mitte harvem kui iga viie aasta järel, mis peavad tagama seadmete, paigaldiste, süsteemide ja materjalide täieliku vastavuse käesoleva reegli rakendatavatele nõuetele.

2. Laevade ülevaatusi, mis on seotud käesoleva osa sätetega, teostavad administratsiooni ametnikud. Administratsioon võib ülevaatuste teostamise usaldada ka selleks eesmärgiks ametisse nimetatud ülevaatajatele või tema poolt tunnustatud asutustele. Igal juhul tagab asjaomane administratsioon ülevaatuste täielikkuse ja tõhususe.

3. Pärast laevaülevaatusete teostamist ei tohi ülevaadatud seadmetes, paigaldistes, süsteemides ega materjalis teha mingeid olulisi muudatusi ilma administratsiooni loata, välja arvatud nimetatud seadmete või paigaldiste otsene vahetamine.

G. Tunnistus

1. Üle 50 inimese vedamiseks luba omavatele laevadele, mis teostavad rahvusvahelisi reise Läänemere piirkonnas, väljastatakse pärast käesoleva reegli lõigu F sätetele vastava ülevaatusete läbimist reoveesaaste vältimise tunnistus.

2. Sellise tunnistuse väljastab kas administratsioon või viimase poolt kohaselt volitatud isik või organisatsioon. Igal juhul võtab administratsioon endale täieliku vastutuse tunnistuse väljastamise eest.

3. Reoveesaaste vältimise tunnistus koostatakse vormis, mis vastab Marpol 73/78 IV lisa liites toodud eeskujule. Kui kasutatav keel ei ole inglise keel, sisaldab tekst ka tõlget inglise keelde.

4. Administratsioon väljastab reoveesaaste vältimise tunnistuse ajavahemikuks, mis ei ületa viit aastat.

5. Tunnistus kaotab kehtivuse, kui seadmetes, paigaldistes, süsteemides või materjalides on ilma administratsiooni loata tehtud olulisi muudatusi, välja arvatud nimetatud seadmete või paigaldiste otsene vahetamine.

REEGEL 8

Prügi

Osalisriigid, kes on ühtlasi Marpol 73/78 osalisriigid, rakendavad laevadelt pärinevate jäätmete poolt tekitatava reostuse vältimiseks Marpol 73/78 I lisa sätteid kooskõlas käesoleva kokkuleppega.

⁽¹⁾ Osutus viitab Helcomi soovitusel 1/5.

V LISA

LÄÄNEMERE PIIRKONNAS JÄÄTMETE JA MUUDE AINETE KAADAMISE ÜLDISE KEELU ERANDID**REEGEL 1**

Vastavalt käesoleva konventsiooni artikli 9 lõikele 2 ei kohaldata kaadamiskeeldu süvendusheitmete kaadamisel järgmistel tingimustel:

1. heitmed ei sisalda olulises koguses ja kontsentratsioonis komisjoni määratletud ja käesoleva konventsiooni I ja II lisa nimekirjadesse kantud aineid; ja
2. heidet teostatakse pädeva riikliku ametiasutuse eelnevalt väljastatud eriloa alusel, kas:
 - a) osalisriigi territoriaalmere piirkonnas; või
 - b) vastavalt vajadusele väljaspool territoriaalmere piirkonda ja pärast eelnevat konsulteerimist komisjonis.

Taoliste lubade väljastamisel käitub osalisriik vastavalt käesoleva lisa reegli 3 sätetele.

REEGEL 2

1. Käesoleva konventsiooni artikli 9 lõikes 2 osutatud asjaomane riigiasutus:
 - a) väljastab käesoleva lisa reeglis 1 kirjeldatud erilubasid;
 - b) peab registrit kaadamiseks lubatud materjali omaduste ja koguste ning kaadamise koha, aja ja meetodi kohta;
 - c) kogub olemasolevat teavet sellise materjali omaduste ja koguste kohta, mida on viimasel ajal ning kuni konventsiooni jõustumiseni Läänemerele kaadatud, eeldusel, et kõnealune kaadatud materjal võib reostada vett või organisme Läänemere piirkonnas, jääda kalapüügivahenditesse või tekitada muul viisil kahju, ning teavet sellise kaadamise koha, aja ja meetodi kohta.
2. Asjakohane riigiasutus väljastab vastavalt käesoleva lisa 1. reeglile erilubasid Läänemere piirkonnas kaadamiseks mõeldud ainetele:
 - a) mida lossitakse tema territooriumil;
 - b) mida lossib tema territooriumil registreeritud või lipu all sõitev laev või õhusõiduk sellise riigi territooriumil, mis ei ole käesoleva konventsiooni osalisriik.
3. Lubade väljastamisel käesoleva reegli lõigu 1 punkti a kohaselt järgib kohane riiklik ametiasutus antud lisa reegli 3 sätteid ja lisaks selliseid kriteeriume, meetmeid ja nõudeid, mida peetakse asjakohasteks.
4. Konventsiooni iga osalisriik esitab komisjonile ja vajadusel konventsiooni muudele osalisriikidele käesoleva lisa reegli 2 lõigu 1 punktis c määratletud teabe. Järgitava menetluse ja selliste aruannete sisu määrab komisjon.

REEGEL 3

Erilubade väljastamisel vastavalt käesoleva lisa reeglile 1 võtab asjakohane riiklik ametiasutus arvesse:

1. kaadamisele kuuluvate süvendusheitmete koguseid;
2. käesoleva konventsiooni I ja II lisas kirjeldatud ainete sisaldust;
3. asukohta (nt kaadamispiirkonna koordinaate, sügavust ja kaugust rannikust) ja selle seost erilise huvi all olevate piirkondadega (nt puhkealad, kudemisalad, noorkalade kasvualad ja kalapüügipiirkonnad jne);
4. vee omadusi, kui kaadamist teostatakse territoriaalmerest väljaspool, sealhulgas
 - a) hüdrograafilisi omadusi (nt temperatuur, soolsus, tihedus, profiil);
 - b) keemilisi omadusi (nt pH, lahustunud hapnik, toitained);
 - c) bioloogilisi omadusi (nt esmatootmine ja põhjaloomastik).

Need andmed peavad sisaldama piisavalt teavet käesolevas lõigus nimetatud omaduste iga-aastaste keskmiste tasemete ja hooajaliste kõikumise kohta;

5. teiste kaadamise toimumist ja mõjusid, mida võidakse olla teostatud antud kaadamispiirkonnas.

REEGEL 4

Vastavalt käesoleva konventsiooni artikli 9 lõikele 5 koostatud aruanded peavad sisaldama järgnevat teavet:

1. kaadamise asukoht, kaadatud materjali iseloomustus ja rakendatud vastumeetmed:
 - a) asukoht (nt juhusliku kaadamiskoha koordinaadid, sügavus ja kaugus kaldast);
 - b) hoiustamisviis;
 - c) kaadatud materjali kogus ja kooslus ning tema füüsikalised (nt lahustuvus ja tihedus), keemilised ja biokeemilised (nt hapnikuvajadus, toitained) ja bioloogilised omadused (nt viiruste, bakterite, pärmide ja parasiitide olemasolu);
 - d) toksilisus;
 - e) käesoleva konventsiooni I ja II lisas kirjeldatud ainete kooslus;
 - f) levimisomadused (nt hoovuste ja tuule mõju, horisontaalne liikumine ja vertikaalne segunemine);
 - g) vee omadused (nt temperatuur, pH, redokstingimused, soolsus ja kihistumine);
 - h) põhja omadused (nt topograafia, geoloogiline iseloomustus ja redokstingimused);
 - i) kasutatud vastumeetmed ja järgnevalt teostatud või planeeritud tegevused;
2. üldised kaalutlused ja tingimused:
 - a) võimalik mõju meeldivusele (nt hõljuv või kiuline materjal, sogasus, vastumeelsust tekitav lõhn, vee värvuse muutumine ja vahutamine);
 - b) võimalikud mõjud mereelustikule, kaladele ja koorikloomade populatsioonile, kalavarudele ja kalastusele, vetikate kasvule ja populatsioonile; ja
 - c) võimalikud mõjud teistele mere kasutamisaladele (nt tööstuslikuks kasutamiseks mõeldud vee kvaliteedi parandamine, veealuste struktuuride korrosioon, hõljuvate materjalide poolt põhjustatud häired laevade töös, kalastamise või meresõiduga seotud häired ja teaduslikel ja säilitamise eesmärkidel erilist tähtsust omavate piirkondade kaitse).

VI LISA

KOOSTÖÖ MEREREOSTUSE VASTU VÕITLEMISEL**REEGEL 1**

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid.

1. *Laev* – mis tahes tüüpi alus, mis tegutseb merekeskkonnas, sealhulgas õhkpadjal paadid, hõljukid, sukelduvad alused, ujusõidukid ja kinnitatud või ujuvplatvormid.
2. *Administratsioon* – selle riigi valitsus, kelle haldusalas laev tegutseb. Sellise laeva puhul, millel on õigus sõita mis tahes riigi lipu all, on administratsiooniks kõnealuse riigi valitsus. Paiksete või ujuvate platvormide korral, mida kasutatakse merepõhja ja selle aluspinnase uurimiseks ja kasutamiseks ranniku läheduses, mille suhtes teostab rannikuäärne riik oma suveräänseid õigusi loodusvarade uurimise ja kasutamise eesmärgil, on administratsiooniks asjaomase rannikuäärse riigi valitsus.
3. a) *Heide* – laevalt pärinev mis tahes heide, mis on seotud kahjulike ainetega või taolisi aineid sisaldava heitveega, hõlmates mis tahes avariilaset, reostamist, pihkumist, leket, pumpamist, väljalaset või tühendamist;
b) termin "heide" ei tähenda:
 - i) kaadamist Londonis 29. detsembril 1972 vastu võetud jäätmete ja muude ainete kaadamisega põhjustatava merereostuse vältimise konventsioonis määratletud tähenduses; või
 - ii) kahjulike ainete heidet, mis tekib vahetult merepõhja anorgaaniliste varade uurimise, kasutamise ja sellega kaasneva merel teostatava töötlemise tagajärjel; või
 - iii) kahjulike ainete heidet, mis toimub reostuse vähendamise või kontrolliga seotud seadusliku teadusuuringu eesmärgil.

REEGEL 2

Osalisriigid kohustuvad säilitama suutlikkuse võidelda naftalekete ja teiste kahjulike ainetega merel. Suutlikkus hõlmab piisavat varustust, laevu ja inimtööjõudu, kes on ette valmistatud tegutsemiseks nii rannikuvetes kui ka avamerel.

REEGEL 3

Minemata vastuollu käesoleva konventsiooni artikli 4 lõikega 4, arendavad ja kohaldavad konventsiooni osalisriigid eraldi või koostöös Läänemere piirkonda hõlmavaid vaatlusi, et avastada ja jälgida merre väljutatud naftat ja teisi aineid.

REEGEL 4

Kui üle parda pääsevad pakendites, veokonteinerites, teisaldatavates paakides või paakautodes või -vagunitest olevad kahjulikud ained, teevad osalisriigid koostööd selliste pakendite, konteinerite või paakide eemaldamiseks ja taastamiseks, et vähendada merekeskkonna reostumise ohtu.

REEGEL 5

1. Osalisriigid, kes on ühtlasi osalejad 1973. aasta laevade põhjustatud merereostuse vältimise rahvusvahelises konventsioonis, mida on muudetud sellega seonduva 1978. aasta protokolliga (Marpol 73/78), rakendavad kahjulike ainetega seotud juhtumite aruannete korral Marpol 73/78 I protokollis artiklis 8 toodud sätteid kooskõlas käesoleva kokkuleppega. Neid sätteid rakendatakse ka oluliste naftalekete või teiste kahjulike ainetega seotud juhtumite korral, mida ei ole käsitletud Marpol 73/78 artiklis 8.
2. Osalisriigid paluvad laevakaptenitel ja õhusõidukite pilootidel teha viivitamatult ettekanded merel avastatud oluliste nafta või teiste kahjulike ainete leket kohta vastavalt antud süsteemile. Taolised aruanded peavad võimalusel sisaldama järgmisi andmeid: aeg, asukoht, tuule- ja mereolud, ja nähtud lekke tüüp, ulatus ja võimalik allikas.

REEGEL 6

Iga osalisriik nõuab tema lipu all sõitvatel laevakaptenitel ja vastavate ametiasutuste nõudel edastada üksikasjalik teave sellise laeva ja tema lasti kohta, mis on kohane merereostuse vältimise või selle vastu võitlemisega tegelemisel ning palub teha koostööd nimetatud ametiasutustega.

REEGEL 7

1. a) Konventsiooni osalisriigid lepivad võimalikult kiiresti kahepoolset või mitmepoolset kokku nende Läänemere piirkonna regioonide osas, kus nad teostavad olulise nafta- või teiste kahjulike ainete lekke vastu võitlemise ja selle eemaldamisega seotud toiminguid, või juhtumite puhul, mis põhjustavad või võivad põhjustada reostust ja nende esinemise või esinemisohu korral Läänemere piirkonnas. Sellised kokkulepped ei ole vastuolus konventsiooni osalisriikide vahel sõlmitud mis tahes muude samateemaliste kokkulepetega. Naaberriigid ühtlustavad erinevad kokkulepped. Osalisriigid teavitavad teineteist sellistest kokkulepetest.

Vajadusel võivad osalisriigid paluda kokkuleppele jõudmiseks komisjoni abi.

- b) Osalisriik, kelle haldusalas selle lisa reeglis 1 kirjeldatud olukord ilmneb, hindab olukorda vajalikul määral ja tegutseb vastavalt, et hoiduda või vähendada järgneva reostuse mõju, ja jälgib lekke triivivaid osasid, kuni ei ole teavitatud edasistest tegevustest.
2. Kui taoline leke triivib või võib triivida piirkonda, kus mõni teine osalisriik peaks tegutsema antud reegli lõigu 1 punktis a määratletud eesmärkide kohaselt, tuleb seda osalisriiki viivitamatult antud olukorrast ja tehtud toimingutest teavitada.

REEGEL 8

Osalisriik, kes soovib saada abi nafta- või muude kahjulike lekete vastu võitlemiseks merel, võib paluda appi mõne teise osalisriigi, alustades nendest, kes võivad samuti tõenäoliselt olla lekkest mõjustatud. Osalisriigid, kellelt on selle reegli kohaselt abi palutud, kasutavad taolise abi andmiseks kõiki võimalusi.

REEGEL 9

1. Osalisriigid teavitavad teisi osalisriike ja komisjoni alljärgnevast:
 - a) oma riiklikust korraldusest nafta ja teiste kahjulike ainete leketega tegelemiseks merel;
 - b) riiklikest eeskirjadest ja muudest vahenditest, mis on otseselt suunatud nafta ja muude kahjulike ainete poolt tekitatud reostuse vastu võitlemiseks merel;
 - c) pädevatest asutustest, mis vastutavad merel toimuva nafta ja muude kahjulike ainete reostusaruannete vastuvõtmise ja saatmise eest;
 - d) pädevatest asutustest, kes tegelevad küsimustega, mis puudutavad käesolevale lisale vastavate osalisriikide vahelise vastastikuse abi, teabevahetuse ja koostöö meetmeid;
 - e) vastavalt käesoleva lisa reeglile 8 võetud meetmetest.
2. Konventsiooni osalisriigid vahetavad uurimis- ja arendusprogramme ning tulemusi puudutavat teavet, mis on seotud merel toimuva nafta ja teiste kahjulike ainete reostusega tegelemise viisidega, ning kogemusi sellise reostuse vastu võitlemise osas.

REEGEL 10

Käesoleva lisa reegli 9 lõike 1 punktis d nimetatud ametiasutused loovad omavahel otsekontakti ja teevad koostööd operatiivsetes küsimustes.